

Βιβλιοπαρουσιάσεις

«Οι ρετσίνες του βασιλιά»

Της **Ασπας Λαθούρα-Κοκορδάτου***

Το συγκεκριμένο έργο του Ισιδώρου Ζουργού αποτελεί μια εκ βαθέων εξομολόγηση ενός ανθρώπου που, σε ώριμη ηλικία πλέον, προσπαθεί να δώσει απαντήσεις στα προσωπικά του αδιέξοδα.

Ο συγγραφέας με τρόπο αριστοτεχνικό καταθέτει σκέψεις και προβληματισμούς, πλάθοντας έναν ήρωα που βρίσκεται σε αέναη πάλη με τον εαυτό του και αυτά που τον στοιχειώνουν, διαγράφοντας μια τροχιά αυτογνωσίας και αυτοκριτικής παράλληλα.

Με περισσή δεξιοτεχνία στήνει έναν καμβά όπου απλώνει τα χρώματα που συνθέτουν τον ψυχισμό του ήρωά του, αποχρώσεις που υποδηλώνουν τις διακυμάνσεις της ψυχής του, σε μια κλίμακα χρωμάτων που αποδίδουν το γκροτέσκο αλλά και το τραγικό της ανθρώπινης μοίρας.

Ο άνθρωπος που έχει τα πάντα, σύμφωνα με τα κοινωνικά πρότυπα, έχει πλούτη, εξουσία, δύναμη, στοιχεία που τροφοδοτούν τον εγωισμό και τη ματαιοδοξία του, έρχεται σε σύγκρουση με τον εαυτό του και την οικογένειά του, συνειδητοποιώντας ότι στερείται αυτό που λαχταρούσε πάνω απ' όλα, την ανθρώπινη ζεστασιά. Ξεκινά μια περιπέτεια ανατροπής της ζωής του που δεν γνωρίζει εάν θα τον οδηγήσει στην καταβαράθρωση ή στη λύτρωση.

Ο συγγραφέας αναβιώνει σε μια σύγχρονη εκδοχή τον μύθο του βασιλιά Ληρ και με πολύ ευρηματικό τρόπο περιγράφει τη σύγκρουση με τις κόρες του και

την εσωτερική του πάλη.

Σε κάποιο παραλήρημα αυτογνωσίας, ο ήρωας συνειδητοποιεί ότι «δεν έχω πια συντάιρο στην εταιρία, δεν έχω υπαλλήλους, δεν έχω γυναίκα, δεν έχω παιδιά, είμαι ελεύθερος πια, κι αυτό είναι ένα δώρο απρόσμενο της θλίψης και της ερημιάς μου». Εκπληκτική αντίφαση για να δηλώσει κανείς πόσο ακριβό είναι το τίμημα αυτής της ελευθερίας.

Έχοντας βιώσει την πολυτέλεια και έχοντας συναναστραφεί προσωπικότητες από υψηλά κοινωνικά στρώματα δείχνει κορεσμένος απ' αυτήν την προσφορά των υλικών αγαθών και λαχταρά να έρθει πιο κοντά σε μια ζωή γήινη, χωμάτινη, ανεπιτήδευτη, μακριά από κοινωνικούς καθωσπρεπισμούς και συμβατικότητες.

Ο συγγραφέας εμπνέεται από τον Ραμπιλέ και τις περιγραφές γλεντιού και κρασοκατάλυσης και τις μεταφέρει στη σύγχρονη εποχή με εξαιρετικό τρόπο. Μέσα από τις περιγραφές της κραιπάλης ο αναγνώστης συναντά έντονο το στοιχείο του χιούμορ, της γελοιοτητας,

του σαρκασμού και του αυτοσαρκασμού.

Ο ήρωας, σε μια προσπάθεια αναβάπτισής του, εντάσσεται στο περιβάλλον των απλών ανθρώπων, των ρέμπελων και αργόσχολων που κοινωνικά βρίσκονται στο υπόγειο, ενώ αυτός κατείχε έναν θρόνο. Όμως έτσι μόνον μπορούν να τον αποδεχτούν, διατηρώντας παράλληλα απέναντί του κάποια ψήγματα σεβασμού.

Αυτοί που τον πλαισιώνουν παραπέμπουν τον αναγνώστη στους σαλτιμπάγκους που αναλάμβαναν στον Μεσαίωνα τη διασκέδαση του βασιλιά· ίσως όμως και να αποτελούν τον Χορό μιας τραγωδίας με κορυφαίο τον αλαφροίσκιωτο του χωριού, τον Μασούρη.

Αν το μυθιστόρημα μεταφερόταν στη μεγάλη οθόνη είναι σίγουρο ότι ο σαλός του χωριού θα έκλεβε την παράσταση. Αυτή ή η «ετεροχρωμία» της φύσης, η «κακογραφία του Υψίστου», όπως τον χαρακτηρίζει ο συγγραφέας, είναι το «ανεστραμμένο είδωλο» του ήρωα, η σκιά του και τέλος ο δικός του άνθρωπος, η οικογένειά του.

Στον Ζουργό βρίσκει ο αναγνώστης

έναν εκπληκτικό ανατόμο της ανθρώπινης ψυχής που, άλλοτε με περισσή ευαισθησία και άλλοτε με κυνισμό, αντιμετωπίζει την ανθρώπινη ύπαρξη και τα πάθη της. Στον αλαφροίσκιωτο ήρωά του χαρίζει ικανότητες σκέψης και αντιδράσεων που αποτελούν σκληρές αλήθειες και θυμώσοφες τοποθετήσεις σε αξίες της ζωής που κανείς εχέφρων δεν θα τολμούσε ίσως να εκφράσει.

Οι περιγραφές του είναι γεμάτες λυρισμό αλλά παράλληλα ακουμπούν τη σύγχρονη πραγματικότητα ζωντανώντας πάθη, ελπίδες, συγκρούσεις και ανατροπές.

Υπάρχουν σημεία που προοικονομεί την τελική έκβαση της μυθοπλασίας μ' έναν τρόπο αδιόρατο για τον ανυποψίαστο αναγνώστη.

Αντιμετωπίζει το θέμα του θανάτου με ρεαλιστική ευαισθησία έως και κυνισμό θα έλεγε κανείς, αφού το μόνο βέβαιο γεγονός της ζωής μας είναι το βιολογικό τέλος.

Ως άριστος χειριστής της γλώσσας έχει τον τρόπο να την προσαρμόζει στους ήρωές του ανάλογα με το κοινωνικό τους επίπεδο, τη σχέση που έχουν μεταξύ τους, τις υπάρχουσες συνθήκες και τον ιστορικό χρόνο που εξελίσσονται τα γεγονότα.

Το έργο του Ζουργού στηλιτεύει με τον τρόπο του τη ματαιοδοξία και στρέφει ένα θωπευτικό βλέμμα στους ταπεινούς και καταφρονεμένους, αφήνοντας να εννοηθεί ότι τίποτα δεν είναι δεδομένο· τα πάντα μπορούν να ανατραπούν για οποιονδήποτε και οποτεδήποτε· και πάνω απ' όλα ότι ούτως ή άλλως ο κόσμος κανείς δεν περισσεύει.

*Συνταξιούχος δικηγόρος

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ ανέβηκαν, άνοιξαν τα βιβλιοπωλεία, αργούν όμως πολύ ακόμα οι παρουσιάσεις βιβλίων. Αν διαβάσατε όλο αυτόν τον καιρό κάποιο βιβλίο που κέρδισε το ενδιαφέρον σας ή που ίσως θα θέλατε γι' αυτό να διατυπώσετε κάποιες παρατηρήσεις, γράψτε μια κριτική σαν να ήσασταν ο ομιλητής στην παρουσίασή του. Τώρα θα είναι μάλλον πιο εύκολο να πείτε αυτό που νιώσατε με την ανάγνωση, αφού ο συγγραφέας δεν θα είναι κάπου παραδίπλα, γεγονός που, όπως και να το κάνουμε, είναι δεσμευτικό της αυθορμησίας... Στείλτε την κριτική σας στο mail: smatzorou@efsyn.gr. Οι Νησίδες είναι εδώ, κυκλοφορούν ανάμεσά μας, χωρίς μάσκες και παρωπίδες.

Στον Ζουργό βρίσκει ο αναγνώστης έναν εκπληκτικό ανατόμο της ανθρώπινης ψυχής που, άλλοτε με περισσή ευαισθησία και άλλοτε με κυνισμό, αντιμετωπίζει την ανθρώπινη ύπαρξη και τα πάθη της